

Aan: aanbieders van rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH-diensten), bijstandsorganisaties, diensten ondersteuningsplan (DOP), groenezorginitiatieven, multidisciplinaire teams (MDT), multifunctionele centra (MFC), observatie-/ diagnose- en behandelingsunits (ODB), organisaties voor vrijetijdszorg, ouderinitiatieven, revalidatiecentra (REVA), forensische VAPH-units, vergunde zorgaanbieders (VZA), gebruikersverenigingen met informatieloket

11-01-2021

INF/21/4

Contactpersoon AVF
E-mail avf@vaph.be
Telefoon 02/249 36 66
Bijlagen 0

Aanvullende informatie vaccinatiestrategie in de sector personen met een handicap

Vlaanderen is gestart met de eerste fase van de vaccinatiestrategie tegen COVID-19, in eerste instantie binnen de woonzorgcentra. Voor de sector personen met een handicap zal de federale taskforce nog een aantal zaken, zoals de timing en de specificering van welke personen in aanmerking komen, verder concretiseren. Rekening houdende met die beslissingen zal het VAPH in samenwerking met andere sectoren met collectieve zorgondersteuning stappen zetten naar de verdere operationalisering.

Het VAPH zal vanaf 21 januari 2021 iedere donderdag een nieuwsbericht sturen met de meest recente informatie over de vaccinatiestrategie. Van dringende informatie wordt u tussentijds op de hoogte gebracht via een infonota.

Doelgroep en timing van de vaccinatiestrategie voor de sector personen met een handicap

In deze eerste fase van de vaccinatiestrategie gaat het om collectieve zorgvoorzieningen. Voor de sector personen met een handicap is al duidelijk dat de bewoners en het personeel van residentiële voorzieningen voor meerderjarigen en het personeel en de meerderjarige jongvolwassenen van

residentiële voorzieningen voor minderjarigen zullen gevaccineerd worden. Over voorzieningen met een ander zorgaanbod heeft de federale taskforce tot nu toe geen uitspraak gedaan. Individuele personen met een handicap die geen gebruik maken van een collectief zorgaanbod, zullen in deze fase dus niet gevaccineerd worden, maar zullen aan bod komen in de verdere fases van de vaccinatiestrategie voor de ruimere bevolking zoals bepaald door de federale overheid. Wat betreft minderjarigen was al duidelijk dat ze momenteel niet opgenomen worden in de vaccinatiestrategie, omdat er op dit moment onvoldoende gegevens zijn over de werkzaamheid en de veiligheid van het vaccin bij minderjarigen.

Op dit moment heeft het VAPH nog geen nieuwe informatie over de precieze aflijning van de groepen die zullen meegenomen worden in de vaccinatiestrategie voor de sector personen met een handicap. Zo is er bijvoorbeeld nog niet uitgemaakt in hoeverre vrijwilligers en andere externen kunnen meegenomen worden. Ook de timing van de opstart van de vaccinatiestrategie is op dit moment nog onduidelijk. Er is een eerste inschatting dat ten vroegste in februari of maart kan opgestart worden. Dat is nog onder voorbehoud van nieuwe ontwikkelingen en beslissingen van de taskforce.

Informatie over het vaccin en sensibilisering

Zoals we al eerder communiceerden, is het vaccin voldoende veilig voor de doelgroepen die opgenomen zijn in de vaccinatiestrategie. Om zo snel mogelijk opnieuw te kunnen werken zoals vroeger, vóór corona, is het belangrijk dat zoveel mogelijk bewoners en personeelsleden zich laten vaccineren. Dat is ook in het belang van de gezondheid van de hele bevolking. Het VAPH roept daarom nogmaals de directies op om zoveel mogelijk te sensibiliseren over de COVID-19-vaccinaties. Dat kan ook als het op dit moment nog onduidelijk is of uw voorziening opgenomen is in deze eerste fase van de vaccinatiestrategie.

Momenteel is er al campagnemateriaal beschikbaar op <https://www.laatjevaccineren.be/campagne-covid-19-vaccinatie>. U kunt daar al kijken welk campagnemateriaal voor uw voorziening bruikbaar is. U kan de affiches ook zelf aanpassen. De website zal nog verder aangevuld worden met toegankelijk materiaal voor een ruimere doelgroep. Affiches en folders kunnen vanaf 18 januari ook besteld worden bij het [logo in uw buurt](#). Daarnaast is er ook een facebookpagina "laatjevaccineren" dat in de communicatie gebruikt kan worden.

Tot slot is in het kader van sensibilisering correcte informatie rond het vaccin van belang. Op de volgende websites vindt u meer informatie en antwoorden op een aantal veelgestelde vragen over COVID-19-vaccins:

<https://www.laatjevaccineren.be/covid-19-vaccinatie>

<https://www.gezondhedenwetenschap.be/dossiers/vaccinatie>

https://www.fagg.be/nl/news/coronavirus_vragen_en_antwoorden_over_de_covid_19_vaccin

Praktische organisatie

Voor de praktische organisatie zal het VAPH een draaiboek voorzien. Een draaiboek is momenteel nog niet voorhanden omdat de federale taskforce eerst nog een aantal beslissingen moet nemen die bepalend zijn voor praktische uitrol. Denk daarbij aan de doelgroep, de timing, maar ook aan welk soort vaccin er gebruikt zal worden. Het VAPH is al betrokken in een intersectorale werkgroep rond de verdere operationalisering. Zodra het VAPH meer praktische informatie heeft, wordt u daarvan op de hoogte gebracht.

Veel voorzieningen lezen al het draaiboek van de woonzorgcentra: <https://www.laatjevaccineren.be/covid-19-vaccinatie-in-de-woonzorg>. Dat draaiboek kan een idee geven van wat er mogelijk belangrijk is in het kader van de praktische organisatie. Het VAPH roept op om daar voorzichtig mee om te springen en een draaiboek op maat van onze sector en de nieuwste ontwikkelingen af te wachten.

Vragen van toestemming voor vaccinatie en opmaak lijst vaccinatie

De laatste weken vroegen voorzieningen regelmatig hoe het vragen van toestemming geïnterpreteerd moet worden. Hierbij volgt een concretisering van hoe die toestemming moet verstaan worden.

Voor een toediening van een vaccin moet, net zoals bij iedere andere medische handeling, de patiënt zijn toestemming geven aan de persoon die het vaccin toedient.

Een persoon die wilsbekwaam is, moet geen schriftelijke toestemming geven. De toestemming kan mondeling of fysiek (o.a. door het aanbieden van een arm) worden gegeven.

Voor een persoon die wilsonbekwaam is, **moet** de toestemming worden gevraagd bij een van de volgende personen:

- de houder van een zorgvolmacht
- de wettelijk vertegenwoordiger (indien geen van bovenstaande beschikbaar)
- de behandelende huisarts (indien geen van bovenstaande beschikbaar)
- de coördinerend en raadgevend arts (indien geen van bovenstaande beschikbaar)

Bovenstaande vertegenwoordigers treden op binnen het kader zoals omschreven in de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt rond vertegenwoordiging van personen die niet in staat zijn om hun patiëntenrechten uit te voeren.

Voor bewoners moet de beslissing van de bewoner of de vertegenwoordiger in het zorgdossier worden genoteerd, bij voorkeur met de vermelding van de datum en de manier waarop de toestemming werd verleend. Zo is er altijd een gedocumenteerd spoor beschikbaar dat de toestemming voor het vaccin werd gegeven. Er is geen wettelijke verplichting om die toestemming

schriftelijk te vragen. In sommige situaties kan dat wel aan te raden zijn. Bijvoorbeeld, in situaties waarin niet met zekerheid een mondelinge toestemming van een bevoegd persoon genoteerd kan worden in het zorgdossier (bijvoorbeeld bij onenigheid in de familie).

Ter voorbereiding van de vaccinatiestrategie blijft het ondertussen belangrijk dat u als voorziening al sensibiliseert en een lijst maakt van het personeel en personen met een handicap die het vaccin willen krijgen. Geef uw personeel voldoende tijd om na te denken over het al dan niet gevaccineerd worden. De lijst moet voorhanden zijn op het moment dat de vaccins besteld worden. U zult die lijst maar kunnen finaliseren zodra meer gedetailleerd is uitgemaakt welke personen allemaal een vaccin kunnen krijgen, maar om te vermijden dat u te laat over die gegevens beschikt, kunt u daarmee best al starten.

James Van Casteren
Administrateur-generaal